

er bygget hos Armstrong i England, hvor det kostede 70,000 Kr., det, der sidder i den anden Side, akkurat Magen til det, er bygget paa Orlogsværftet, og det kostede 50,000 Kr. Her ser man altsaa Fordelen ved at bygge paa indenlandske Værksteder i Stedet for at købe det i Udlandet. Og der kunde nævnes adskillige andre Eksempler. Saaledes er „Olfert Fischer“s Torpedoudskydningsapparater endnu billigere fremstillede end det billigste til „Herluf Trolle“. Ligeledes de selvbevægende Torpedoer. Det viser sig, at de ere byggede 20 pCt. billigere paa Orlogsværftet, end man kan købe dem hos Whitehead Co. i England. Med Hensyn til Bødkerarbejde, af hvilket Orlogsværftet bruger meget, har det vist sig, at Orlogsværftet kan fremstille det billigere, end det kan købes af private, og saa er det Arbejde, der tilvirkes paa Orlogsværftet, endda bedre. Der klages over, at det private Bødkerarbejde lækker, og det kan medføre meget betydelige Tab, naar de Varer, som komme i Fadeværket, løbe ud og sive ud, fordi det er daarligt bygget.

Jeg nævner disse Eksempler, fordi man altid møder den Tale, at Statsarbejdet er meget dyrere end det private Arbejde. Her er altsaa en Række Eksempler, hvoraf man ser, at man paa Statens Værksteder er udmærket i Stand til at optage Konkurrencen med private Værksteder baade i Ind- og Udlandet. Derfor ønsker jeg, at vi ude paa Statens Værksteder skulde gøre et Forsøg. Men det er maaske at udlevere sig selv, hvis dette gaar igennem. Det kan godt være, for er der nogetsteds, hvorfra der er mødt Modstand og Vrangvillie til det yderste, er det fra de Folk, som staa som Ledere af vore Statsbaner. Man møder derude en Mur af Bureautatisme, som ikke er til at bryde igennem. Det er mærkeligt, at naar disse Folk kunne købe brugte Lokomotiver, saa kunne vi godt købe dem indenfor Landets egne Grænser. Jeg spurgte den højtærede Minister, om man ikke kunde finde en Forbindelse mellem Ledelsen af Statsbanernes Værksteder og Slangrup-Banen. Den højtærede Minister mente ikke, at en saadan Forbindelse fandtes; jeg mener det, og hvis den højtærede Minister vil undersøge Forholdene, kan han finde, at en saadan Forbindelse er til Stede, og at det maaske er den, som gør det forklarligt, at man meget godt kan købe brugte Maskiner her i Landet, men ikke være med til at købe nye Lokomotiver, som ere byggede her i Landet.

Wulff: I Anledning af de Tal, det ærede Medlem fremdrog som Vidnesbyrd om, hvor billigt Statens Arbejde er, vil jeg gerne gøre en Bemærkning, som jeg har gjort en Gang før ved en lignende Lejlighed. Dersom det ærede Medlem medregner det, som enhver privat Virksomhed maa medregne, ville Tallene gaa ganske til den anden Side. Det ærede Medlem behøver blot at betænke det Antal Millioner, som de Landstrækninger, Nyholmen og de andre Strækninger, som Orlogsværftet ligger paa, samt dets Bygninger ere værd. Det er ikke et saa ganske ringe Antal Millioner, de ere værd. Naar Forrentningen deraf medregnes, som enhver privat Virksomhed maatte gøre, fordi den ikke faar Grunde og Bygninger foræret for Skatteydernes Penge, vil det give et ganske andet Resultat. 20 pCt. af Arbejds-lønnen er der ikke Tale om kan forrente og dække noget saadant.

K. M. Klausen: Deri har det ærede Medlem maaske Ret, at hvis man vil medtage saadanne Arealer, som Orlogsværftet har liggende helt unyttede hen, kan det være, at Resultatet stiller sig anderledes. Men der er ikke Mening i at tage dem med, fordi de lige under Orlogsværftet. Hele Arsenaløen, som vist mindst er 30 Tdr. Land, ligger helt unyttet hen. Ingen kan forlange, at Forrentningen af det skal tages med i Beregningen. Men saadanne Arealer er der jo ikke ved Statsbanernes Værksteder. Og Orlogsværftet gør netop opmærksom paa, at det i sine Opgivelser har medtaget det samme, som et privat Værksted vilde medtage, ved at lægge disse 20 pCt. til Arbejds-lønnen, som det beregner som sin Fortjeneste.

Wulff: Det ærede Medlem vil se ved Sammenligning med private Værksteders Regnskaber, at 20 pCt. af Arbejds-lønnen forslaar intet som helst i den Retning. Det ærede Medlem kan muligvis have Ret i, at de Arealer, som Orlogsværftet ikke benytter, ikke skulle medregnes, naar der er Tale om Forrentning. Men det er mere end tilstrækkeligt at medregne de Arealer, som benyttes til Værftet, og de derpaa staaende Bygninger.

I øvrigt er dette, saa længe vi ikke have det ærede Medlems enkelte Tal, en Diskussion hen i Vejret. Paastand kommer til at staa imod Paastand. Jeg paa-staar, at saa snart Orlogsværftets Regnskab gøres op paa samme Maade, som en privat Virksomhed maa opgøre paa, ville Tal-